

Anagrames

Daniel Ruiz-Trillo

Continuem jugant amb la llengua, a l'aula i a tot arreu. A l'escola, a l'institut i en els cursos de català per a adults, és bo que mostrem la cara amable de la llengua, el seu sentit *lúdic*, que és un anagrama de *lúcid*. Per tant, cal jugar, sempre que puguem. Els anagrames són paraules, sintagmes o oracions que tenen les mateixes lletres que una altra però amb un altre ordre. Per exemple:

- fulla, llufa
- clarinet, reclinat
- cinema, anèmic
- porta, tropa
- rèptil, triple
- triangle, integral

Es tracta, doncs, de canviar l'ordre de les lletres fins a crear paraules diferents que tinguin sentit.

A l'aula

Tal com havíem fet amb els palíndroms, a classe es poden treballar els anagrames amb diverses activitats. Per començar, els explicarem què és un anagrama, amb exemples, i els dividirem en quatre tipus:

1. Anagrama estàndard: paraules escrites amb les mateixes lletres canviades d'ordre: *animal*, *làmina*.
2. Antigrama: revela el sentit contrari de la paraula original: *violence*, *nice Love*.
3. Alfagrama: anagrama creat ordenant-ne les lletres alfabèticament: *gasto*, *agost*.
4. Onograma: anagrama que descobreix significats ocults en un nom: *Marta-trama*, *Dani-dina*, *Xavi-Xiva*, *Sílvia-sal i vi*, *Mònica*, *camino*.

Anagrames il·lustrats

Una activitat força atractiva i interessant, que es pot dur a terme en qualsevol nivell, tant d'ESO com del cycle superior de Primària. Senzillament, proposem als alumnes que portin alguna imatge, fotografia o dibuix (o que el facin *in situ*), relacionats amb una parella de mots anagrames (*fulla-llufa*, *clarinet-reclinat*, *rèptil-triple*...) i que, alhora, sigui una imatge explicativa o aclaridora, com si fos un diccionari il·lustrat.

Anagrames narrats

Aquest exercici fomenta i treballa l'expressió escrita, perquè proposa que l'alumne escrigui un relat relacionat també amb una parella d'anagrames, tal com havíem fet amb la imatge, però ara amb un petit conte, que pot començar o acabar amb la parella, o en pot ser el títol.

Buscar anagrames

Els anagrames es poden cercar de dues maneres diferents. D'una banda, copiant l'estructura del típic exercici de llengua en el qual has de relacionar paraules que tinguin el mateix nombre de síl·labes, o que siguin planes o agudes, o que siguin del mateix tipus; també es pot fer amb parelles d'anagrames, que es poden unir amb una fletxa que servirà per a relacionar un mot de la primera columna amb un de la segona:

• sopa	• escaló
• boda	• posa
• esponja	• la magrana
• escola	• adob
• l'anagrama	• japonès

Una altra opció és fer una llista de paraules i demanar als alumnes que en busquin anagrames:

- pare
- mare
- llop
- làmina
- casa

Una variant seria fer-los cercar anagrames seus o d'algun amic i que intentin trobar-hi un sentit.

Sopa de lletres o mots encreuats

Ara serien els mateixos nois que crearien el joc, concretament una sopa de lletres o uns mots encreuats. Existeixen a internet alguns webs que faciliten aquesta feina. Primer, hem de trobar un d'aquests creadors i utilitzar-los per a crear aquests jocs, sempre amb anagrames, que serien les paraules que s'hi trobaran, a la sopa o a la graella. A l'hora de definir les paraules que cal trobar, podem dir «és un anagrama de...», o també podem explicar-ne el significat, o totes dues coses alhora.■